

Propuneri asupra proiectului Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție

	Conținutul propus al normei juridice	Propuneri	Motivarea
<p>Articolul 1. Obiectul legii</p> <p>(1) Prezenta lege reglementează rolul și atribuțiile Curții Supreme de Justiție, procedura de examinare a demersului în interesul legii, modul de selectare și numire a judecătorilor și a președintelui și vicepreședintelui Curții, organizarea internă a Curții.</p> <p>(2) Activitatea și organizarea Curții Supreme de Justiție este reglementată de Constituția Republicii Moldova, de Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească, Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, de prezenta lege și de alte acte normative.</p>	<p>Art. 1 alt conținut:</p> <p>Definiții a noțiunilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cauzelor cu cea mai mare importanță socială și juridică, ; - „ aflați în exercițiul funcției,;” - „ integritate etică,; ; - „ integritate financiară, și altele.... 	<p>Urmează să conțină definiții a noțiunilor care necesită o expunere mai largă și înțeleasă pentru toți, Aceste prevederi legale sunt de o interpretare largă.</p>	
<p>Articolul 2. Curtea Supremă de Justiție</p> <p>(2) Curtea Supremă de Justiție asigură:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) interpretarea și aplicarea uniformă a legislației în sistemul justiției; b) examinarea în calitate de primă instanță a categoriilor de cauze stabilite de lege; c) examinarea în calitate de instanță de recurs a cauzelor cu cea mai mare importanță socială și juridică, precum și asupra celor care relevă încălcări deosebit de grave ale legii și ale drepturilor omului; d) sesizarea Curții Constituționale privind examinarea excepției de neconstituționalitate a actelor juridice care rezultă din cauze penale, civile, contravenționale sau administrative concrete; e) soluționarea cererilor de revizuire a cauzelor în urma pronunțării unei hotărâri de condamnare a Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor 	<p>Art.2</p> <p>-Alin. (2) lit. d) de completat cu sintagma „... poate sesiza Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității legilor justiției,„</p> <p>- de introdus competența Plenului CSJ de a examina cererile cu privire la încălcarea CEDO.</p>	<p>Alin. (2) : Competența Plenului CSJ de a examina cererile cu privire la încălcarea CEDO, în calitate de instanță filtru, pentru a deminau numărul de condamnări la CtEDO și a repune justițiabilii în drepturile lezate în termeni restrânși.</p> <p>Printr-un articol separat de prevăzut procedura de examinare de către Plenul CSM a acestor cereri.</p> <p>lit. c) urmează de stabilit criteriile în baza cărora v-or fi selectate aceste cauze.</p>	

<p>Omului;</p> <p>f) soluționarea altor tipuri de cereri, în cazurile prevăzute de lege.</p>		
<p>Articolul 6. Componența și organizarea internă a Curții Supreme de Justiție</p> <p>Curtea Supremă de Justiție are 20 de judecători</p>	<p>Art. 6 alin.(1) – 33 judecători.</p> <p>De introdus un alineat nou (4) cu următorul conținut:</p> <p>Pe lângă Curtea Supremă de Justiție activează Consiliul Științific Consultativ, format din savanți și practicieni în domeniul jurisprudenței. Regulamentul Consiliului Științific Consultativ se aprobă de către Plenul Curții Supreme de Justiție.</p>	<p>Alin.(1): La moment în CSJ activează 33 judecători, sarcina de lucru a unui judecător constituind în mediu 600 dosare pe an (în complet de 5 judecător sarcina e de 3000 dosare)</p> <p>Din proiect rezultă că competențele CSJ se v-or mări; o parte din cauze se v-or examina în ședințe publice; se prevede ca pe dosare penale să fie prezentate probe în CSJ.</p> <p>Alin.(4) - Din contextul proiectului legii rezultă că Consiliul Științific va fi implicat în activitatea CSJ, dar statutul acestuia nu-i reglementat.</p>
<p>Articolul 7. Judecătorii Curții Supreme de Justiție</p> <p>(1) Judecătorii Curții Supreme de Justiție sunt numiți după cum urmează:</p> <p>a) cel puțin 13 judecători din rândul judecătorilor;</p> <p>b) cel mult 7 judecători din rândul avocaților, procurorilor sau profesorilor universitari în domeniul</p>	<p>Art.7</p> <p>-Alin.(1) lit. b) de substituit ,,,...</p> <p>avocaților, procurorilor sau profesorilor universitari în domeniul dreptului.,, cu dispoziția ,,, profesiiilor juridice,,</p>	<p>Alin.(1), (2):</p> <p>De regulă procurorii cu probleme pleacă din sistem și acced în funcția de judecător. (sunt excepții) Totodată, avocații care au o practică bogată în domeniu, primesc onorarii corespunzătoare. Respectiv , în</p>

<p>dreptului.</p> <p>(2) Poate deveni judecător al Curții Supreme de Justiție persoana care:</p> <p>1) întrunește condițiile din art. 6 alin. (1) lit. a), b), d)-f) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului;</p> <p>2) are cel puțin una din următoarele experiențe:</p> <p>a) 8 ani efectiv lucrați în calitate de judecător;</p> <p>b) 6 ani efectiv lucrați în calitate de judecător al Curții Constituționale sau al Curții Europene pentru Drepturile Omului;</p> <p>c) 10 ani efectiv lucrați în calitate de avocat, procuror sau profesor universitar în domeniul dreptului;</p> <p>3) are calitățile și abilitățile profesionale necesare pentru accederea în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, stabilite la alin. (3);</p> <p>(3) Judecătorul Curții Supreme de Justiție este selectat în bază de merit, în urma unui concurs public. Modul de organizare a concursului și de selectare a candidaților este stabilit de Consiliul Superior al Magistraturii. Candidații sunt evaluați de către Consiliul Superior al Magistraturii în baza calităților și abilităților profesionale, inclusiv:</p> <p>a) capacitatea de a înțelege și a analiza situațiile juridice complexe;</p> <p>b) claritatea exprimării scrise și verbale;</p> <p>c) abilitatea de a lucra în echipă și de a respecta opiniile colegilor, precum și de a le contesta și dezbate</p>	<p>- Alin. (2) 2) lit. c) de substituit „... avocaților, procurorilor sau profesorilor universitari în domeniul dreptului..”, cu dispoziția „... profesiiilor juridice,,</p> <p>- Alin. (7) ultima propoziție de exclus.</p> <p>Variantă: CSM propune ca judecătorii la CSJ să fie din rândul judecătorilor, iar din rândul profesorilor să fie selectați judecători asistenți (cu statut special și salariul de judecător la CA), care să participe la soluționarea cauzelor/ recursurilor, să participe în deliberare, fără drept de a semna hotărârile.</p>	<p>funcțiile de judecător la CSJ cu un salariu mult mai mic, v-or accede acei care au intenția de ași face o pensie corespunzătoare.</p> <p>Astfel, există riscul că v-or accede în funcția de judecător la CSJ nu cei mai profesioniști procurori și avocați.</p> <p>Alin.(7) - Modul de anunțare a concursurilor la funcții le vacante de judecător este prevăzut de Legea nr.544 (art.9)</p> <p>Activitatea CSJ în componența propusă în proiect riscă să genereze tergiversări la examinarea cauzelor.</p> <p>Astfel, în CSJ volumul de lucru a unui judecător este foarte mare. Profesorii, avocații nu dețin experiența de a se afla 8-12 ore la locul de muncă și de a motiva pe zeci de foi o hotărâre. Or, programul de activitate a acestora este mult mai lejer.</p> <p>-Judecătorii asistenți din rândul profesorilor din diferit domeniu ar contribui la unificarea practicii judiciare.</p>
---	---	---

în mod constructiv;

- d) abilitatea de a lucra în situații care implică stres și de a realiza sarcinile cu promptitudine;
- e) experiența de muncă a candidatului;
- f) viziunea privind rolul Curții Supreme de Justiție în dezvoltarea dreptului.

(4) Judecătorul Curții Supreme de Justiție este propus spre numire de către Consiliul Superior al Magistraturii și numit în funcție de către Președintele Republicii Moldova în termen de 30 de zile de la primirea propunerii. Dacă este necesară o examinare suplimentară a dosarului candidatului sau a informației deținute de o autoritate publică despre candidatul respectiv, acest termen poate fi prelungit cu 15 zile.

(5) Dacă există suspiciuni privind incompatibilitatea candidatului cu funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție sau de încălcare a procedurii de selectare, Președintele Republicii Moldova refuză motivat numirea și informează Consiliul Superior al Magistraturii. La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii pentru care au votat cel puțin 2/3 din membrii Consiliului aflat în exercițiul funcției, Președintele Republicii Moldova emite decretul privind numirea în funcție a judecătorului Curții Supreme de Justiție.

(6) Judecătorul Curții Supreme de Justiție își începe activitatea din ziua indicată în decretul de numire în funcție.

<p>(7) Judecătorul Curții Supreme de Justiție își exercită funcția până la atingerea vârstei de 65 de ani. În vederea asigurării bunei funcționări a Curții Supreme de Justiție, concursul pentru selectarea candidaților la funcțiile vacante de judecător al Curții Supreme de Justiție se anunță cu cel puțin 3 luni înainte de survenirea vacanței funcției respective.</p>		
<p>Articolul 8. Plenul Curții Supreme de Justiție</p> <p>Alin. (4) Plenul Curții Supreme de Justiție are următoarele atribuții:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) aprobă Regulamentul Curții Supreme de Justiție; b) aprobă organigrama Secretariatului Curții Supreme de Justiție; c) decide asupra specializării judecătorilor Curții Supreme de Justiție; d) stabilește anual componența completelor de judecată și categoriile de cauze examinate de acestea; e) după caz, constituie colegii conform categoriilor de cauze și determină durata activității acestora; f) aprobă proiectul bugetului și planul de activitate al Curții Supreme de Justiție; g) confirmă componența Consiliului Științific Consultativ; h) aprobă ghidurile cu privire la aplicarea legislației procesuale, la individualizarea pedepsei penale și sancțiunilor contravenționale; 	<p>Art.8 -Alin. (4) : de completat cu următoarele competente: - În calitate de instanță filtru examinează cererile cu privire la încălcarea CEDO, Altă competență: Sesizează Curtea Constituțională cu privire la constituționalitatea legilor justiției,,</p>	<p>Referitor la alin. (4) Această competență este necesară pentru a demina numărul de condamnări la CtEDO și a repune justițiabilii în drepturile lezate în termeni restrânși. Printr-un articol separat de prevăzut procedura de examinare de către Plenul CSM a acestor cereri. Hotărârea Plenului CSJ de admitere a cererii va putea servi temei de revizuire a hotărârii instanțelor de judecată pe cazul concret. Astfel de practică există în alte țări.</p>

<p>i) aprobă vestimentația judecătorilor Curții; j) aprobă raportul de activitate al Curții Supreme de Justiție și al Consiliului Științific Consultativ; k) are alte atribuții stabilite de lege.</p>			
<p>Articolul 9. Președintele și vicepreședintele Curții Supreme de Justiție Alin. (2) Candidații pentru funcția de președinte și vicepreședinte al Curții sunt identificați de către Plenul Curții Supreme de Justiție. Plenul Curții Supreme de Justiție propune Consiliului Superior al Magistraturii candidații care, în urma votului secret, au obținut cel puțin 5 voturi. Alin. (5) Președintele Curții Supreme de Justiție are următoarele atribuții:</p>	<p>Art.9 -Alin.(2) de exclus „5 voturi,, Variantă: primele 3 candidaturi, care au obținut cele mai multe voturi, în ordine descrescătoare. De completat : „ și la cererea proprie a judecătorului,, -Alin 5 lit. g) de exclus, de atribuit aceste competențe Secretarului CSJ</p>	<p>a) coordonează activitatea judecătorilor pentru a asigura judecarea cauzelor în termen rezonabil; b) coordonează activitatea Secretarului general și Secretarului general adjuncț al Curții Supreme de Justiție; c) reprezintă Curtea Supremă de Justiție în relațiile cu alte autorități și instituții publice, atât din țară, cât și de peste hotare; d) convoacă Plenul Curții Supreme de Justiție în modul stabilit la art. 8 alin. (2); e) numește, în baza rezultatelor concursului public, Secretarul general și Secretarul general adjuncț ai Curții;</p>	<p>Alin.(2) Există riscul de formare a grupărilor de interese; legea nr.544/95 permite fiecărui judecător să participe la concursuri la funcții administrative. Alin 5 lit. g) -Președintele CSJ urmează să dețină doar competențe ce țin de justiție;</p>
	<p>-Alin. (7) după sintagma „...atribuțiile de președinte ...” de completat cu sintagma „...interimar...”, la finalul propoziției de completat cu sintagma „...până la suplinirea funcției vacante în modul stabilit prin lege,,</p>		

	<p>f) numește în funcție funcționarii publici, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale acestora, angajează, modifică, suspendă și încetează raporturile de muncă ale personalului contractual al secretariatului Curții Supreme de Justiție;</p> <p>g) asigură gestionarea finanțelor publice și administrarea patrimoniului public, în conformitate cu principiile bunei guvernări;</p> <p>h) prezintă Plenului Curții Supreme de Justiție proiectul bugetului anual;</p> <p>i) exercită alte atribuții prevăzute de Regulamentul Curții Supreme de Justiție.</p> <p>Alin. (7) În cazul lipsei sau vacanței funcției de președinte și de vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, atribuțiile de președinte al Curții Supreme de Justiție sunt exercitate de către unul dintre judecătorii Curții Supreme de Justiție, desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii.</p>		
<p>Se propune de introdus art. 9¹</p>		<p>De introdus art.9¹ cu următorul conținut;</p> <p>-Alin.(1) „Plenul CSJ și Consiliul științific sunt asistați de câte un judecător asistent, care are statut de judecător, fiind salarizat cu salariul judecătorului CA.</p>	<p>Așa practică a existat la CSJ și era pozitivă</p>

	<p>-Alin.(2) Statutul și atribuțiile judecătorului asistent sunt reglementate prin Regulamentul Curții Supreme de Justiție.</p>	<p>-Alin.(2) Statutul și atribuțiile judecătorului asistent sunt reglementate prin Regulamentul Curții Supreme de Justiție.</p>	
	<p>Articolul 13. Subiecții evaluării extraordinare</p> <p>(1) În condițiile prezentei legi sunt evaluați extraordinar:</p> <p>a) judecătorii Curții Supreme de Justiție în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv cei suspendați;</p> <p>b) candidații la funcțiile vacante de judecători ai Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(2) Prin derogare de la alin. (1) lit. a), nu sunt supuși evaluării judecătorii Curții Supreme de Justiție care depun cerere de demisie în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Cererile sunt examinate de către Consiliul Superior al Magistraturii în cel mult două săptămâni de la depunere. De la data depunerii cererii de demisie, judecătorul respectiv al Curții Supreme de Justiție nu participă la adoptarea actelor judecătorești de dispoziție.</p> <p>(3) Candidații pentru funcțiile de judecători ai Curții Supreme de Justiție sunt evaluați în modul stabilit de prezenta lege, de către Comisia de evaluare, constituită conform Legii nr. 26/2022 și propuși Consiliului Superior al Magistraturii pentru participare la concurs în condițiile legii.</p>	<p>Art.13</p> <p>-Alin.(2)</p> <p>Ultima propoziție a alin.(2) de substituit cu alt conținut: „ De la data intrării în vigoare a <i>decretului Președintele țării de demisie, în condițiile art.56 Legea nr.100/22.12.2017</i>, judecătorul respectiv al Curții Supreme de Justiție nu poate participa la adoptarea actelor judecătorești de dispoziție,,</p>	<p>Alin.(2) :Dacă 4 membri ai CSM-judecători de la CSJ depun astfel de cereri, activitatea CSM este blocată, dacă legea va fi publicată până la alegerea noii componente a CSM. La moment lipsa chiar a unui membru CSM generează blocarea activității CSM (lipsa de cvorum).</p> <p>Toate cererile ce țin de cariera judecătorilor , inclusiv eliberarea din funcție, urmează a fi examinate de Plenul CSM în condițiile stabilite de Legea nr.544/1995 și nr.947/1996.</p> <p>Poate apărea situația că toți judecătorii CSJ nu v-or dori să fie supuși evaluării, ori majoritatea acestora. Respectiv, dacă din momentul depunerii cererilor ei nu vor putea examina dosare activitatea CSJ va fi blocată mai mult de 6 luni. Numărul de dosare aflate în procedura CSJ este foarte</p>

<p>(4) Curtea Supremă de Justiție, în componența prevăzută de prezenta lege, își începe activitatea la 1 iunie 2023.</p>		<p>mare, sunt dosare de importanță vitală.</p>
<p>Articolul 14. Etapele evaluării extraordinare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție</p> <p>Evaluarea extraordinară a subiecților stabiliți la art. 13 se efectuează conform următoarelor etape:</p> <p>a) evaluarea integrității etice și financiare;</p> <p>b) evaluarea profesionalismului.</p>	<p>Art.14 alin.(1) lit.b) evaluarea profesionalismului, doar a candidaților la funcția de judecător la CSJ</p>	<p>Alin.(1) :Urmează de ținut cpnt de Hotărârea CtEDO din 22.07.2021 în cauza V. Gumeniuc ș.a. î/a Ucrainei, în care Curtea a statuat că legislatorul impunând judecătorii CSJ repetat să-și confirme nivelul de profesionalism, în mod serios a atentat la principiile constituționale ce apără independența judecătorilor „</p> <p>Prin urmare, evaluarea profesionalismului poate fi aplicată doar în raport cu candidații la funcția de judecător al CSJ .</p>
<p>Articolul 15. Procedura de evaluare a integrității etice și financiare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție</p> <p>(1) Evaluarea integrității etice și financiare a subiecților indicați în art. 13 este efectuată de Comisia de evaluare, constituită conform Legii nr. 26/2022 (în continuare - Comisia de evaluare).</p> <p>(2) Evaluarea integrității etice și financiare are loc conform criteriilor și procedurii reglementate în Legea nr. nr. 26/ 2022, în măsura în care prevederile acesteia nu contravin prevederilor prezentei legi.</p> <p>(3) Ca urmare a evaluării, Comisia de evaluare</p>	<p>Art.15 -Alin.(4) 2) de exclus Subal.3) lit. a) c) de exclus „ pentru eșuarea evaluării etice, pentru aceleași temeieri. Subal.4) contravine principiilor generale</p>	<p>Alin.(4) – 2), 3) Pentru eșuarea evaluării integrității etice nu poate fi aplicată pedeapsa „... pierderea dreptului la indemnizația unică de concediere, la pensie prevăzute la art. 26 alin. (3), art.32 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului,„</p> <p>Or, judecătorul, ar putea admite o singură încălcare ce ține de etică, iar în acord cu prevederile</p>

<p>emite o decizie motivată în care menționează dacă judecătorul a promovat sau nu evaluarea integrității.</p> <p>(4) Decizia Comisiei de evaluare cu privire la eșuarea evaluării integrității etice și financiare constituie temei pentru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) suspendarea de drept din funcție a judecătorului până la emiterea actului definitiv privind eșuarea sau promovarea evaluării extraordinare a integrității etice și financiare; 2) pierderea dreptului la indemnizația unică de concediere, prevăzută la art. 26 alin. (3) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului; 3) pierderea dreptului la pensia pentru vechime în muncă, stabilită în condițiile art. 32 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, cu menținerea pensiei generale pentru limita de vîrstă, conform condițiilor generale stabilite de Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat; 4) lipsirea judecătorului evaluat de dreptul de a exercita funcția de judecător, profesia de avocat, notar, administrator autorizat, executor judecătoresc, precum și de a fi angajat în serviciul public timp de 10 ani din data rămînerii definitive a deciziei Comisiei de evaluare. (5) Decizia Comisiei de evaluare se transmite Consiliului Superior al Magistraturii și judecătorului evaluat prin poșta electronică și se publică pe pagina 	<p>art.26 alin. (3), Legea nr.544/1005 : Judecătorului demisionat sau pensionat i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complet lucrați în funcția de judecător.</p> <p>-Pensia judecătorului, potrivit art.32 Legea nr.544/1995, se stabilește pentru vechimea în muncă generală de cel puțin 20 de ani și 6 luni și vechimea în muncă în funcția de judecător de cel puțin 13 ani.</p> <p>Dispoziția din această normă cu privire la „... micșorarea cuantumului pensiei stabilite ” contravine prevederilor art.1 Protocolul nr.1 CEDO, jurisprudenței constante a Curții Constituționale la acest subiect.</p> <p>Astfel, Înalta Curte a accentuat că : „ ... <i>un drept social</i> poate fi obiectul protecției dreptului de proprietate, garantat de articolul 46 din Constituție și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului numai în cazul când dreptul</p>
--	---

web oficială a Comisiei de evaluare.

social respectiv este dobândit și are o valoare economică. Un drept patrimonial dobândit ar însemna dreptul la pensia ce se află în plată, care deja are o valoare economică și astfel constituie un drept de proprietate al persoanei.,. Totodată, potrivit principiilor generale proclamate în Convenție și art. **501 Cod civil** proprietatea este, în condițiile legii, **inviolabilă**. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, **afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreptă și prealabilă despăgubire.** Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

La caz, nu sunt întrunite condițiile pentru care judecătorii care primesc pensia ar putea fi expropriați, chiar și parțial.

Astfel, judecătorul care a activat 30 ani și nu a avut încălcări de ordin etic, iar în ultimul an a admis o încălcare de acest gen nu poate fi lipsit de indemnizație și pensie. Pentru încălcarea respectivă

judcătorul urmează a fi sancționat prin prisma art.4 , art.6 Legea nr.178/2014 .

Potrivit teoriei dreptului principiul proporționalității unei limitări, pedepse răspunde ideii de evitare a utilizării disproporționate a sancțiunilor care implică o privare sau o restricție a libertății, a unui drept. Măsura propusă de autorul proiectului nu este proporțională, adecvata atingerii scopului final care ar justifica-o și nu păstrează un just echilibru între abaterea admisă și consecințe .

Subal.4) - Lipsirea judecătorului, care a eșuat evaluarea de dreptul de a ocupa anumite funcții, poate avea loc doar în acord cu prevederile statuate la art. 31¹ Legea integrității nr.82/2017, doar în baza actelor de constatare rămase definitive în ultimii 3 ani, cu privire la averile nejustificate constatate și interdicțiile de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, *ce derivă din actele de constatare ale Autorității Naționale de Integritate sau din*

	<p>Articolul 17. Procedura de evaluare a profesionalismului judecătorilor Curții Supreme de Justiție</p> <p>(1) Consiliul Superior al Magistraturii evaluează profesionalismul judecătorului Curții Supreme de Justiție doar dacă acesta a promovat evaluarea integrității etice și financiare.</p> <p>(2) Evaluarea profesionalismului judecătorilor Curții Supreme de Justiție constă în verificarea corespunderii acestora cu rigorile profesionale minime cu care ar trebui să corespundă un judecător al Curții Supreme de Justiție, prevăzute în art. 7 alin.(2).</p> <p>(3) Profesionalismul judecătorului Curții Supreme de Justiție se evaluează de către colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor în modul stabilit în Legea nr. 154/2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor.</p> <p>(4) Ca urmare a evaluării profesionalismului, Consiliul Superior al Magistraturii emite o hotărâre motivată privind promovarea sau eșuarea evaluării profesionalismului judecătorului Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(5) Consiliul Superior al Magistraturii expediază hotărârea motivată judecătorului evaluat prin poșta electronică și o publică pe pagina sa web oficială.</p> <p>(6) Judecătorul care a promovat evaluarea</p>	<p>Art.17 -de exclus, cu menținerea acestor prevederi doar pentru candidații la funcția de judecător la CSJ</p>	<p><i>hotărârile judecătorești, care au rămas definitive.</i></p> <p>Alin.(1) : (Hotărârea CtEDO din 22.07.2021 în cauza V. Gumeniuc ș.a. î/a Ucrainei)</p>
--	---	--	---

extraordinară a profesionalismului își continuă activitatea în cadrul Curții Supreme de Justiție, în limita funcțiilor de judecător disponibile.

(7) Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la eșuarea evaluării extraordinare a profesionalismului produce următoarele efecte cumulative, din data emiterii:

a) judecătorul evaluat nu poate emite acte judecătorești de dispoziție în calitate de judecător al Curții Supreme de Justiție;

b) judecătorul evaluat este suspendat de drept din funcție;

c) judecătorul evaluat urmează cursurile speciale de formare continuă în cadrul Institutului Național al Justiției.

(8) Judecătorul care a urmat cursul special de formare continuă este evaluat de către Colegiul de evaluare, în modul prevăzut de art. 13 alin. (4) lit. e) din Legea nr. 154/2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor. Judecătorul care a susținut evaluarea performanțelor, continuă activitatea în cadrul Curții Supreme de Justiție. În cazul lipsei funcțiilor vacante, acestuia i se propune transferul în una din funcțiile de judecător vacante din alte instanțe judecătorești, la alegerea sa, în conformitate cu art. 20 alin. (5) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului.

	<p>Articolul 18. Contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii</p> <p>(1) Prin derogare de la prevederile Codului administrativ, Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii prevăzute la art. 16 alin. (3) și art. 17 alin. (4) pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție. Contestația se depune la Consiliul Superior al Magistraturii, care în termen de 3 zile este expediată Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(2) Contestația se examinează de un complet de contestare, format din 3 judecători ai Curții Supreme de Justiție.</p> <p>(3) Completul de contestare este format de către Președintele Curții Supreme de Justiție din primii 3 judecători ai Curții Supreme de Justiție care au promovat evaluarea extraordinară prevăzută de prezenta lege.</p> <p>În cazul în care numărul judecătorilor Curții Supreme de Justiție care au promovat evaluarea extraordinară este insuficient pentru formarea completului de contestare, numărul acestora va fi suplinit cu numărul corespunzător al judecătorilor selecțiați din rândul candidaților non-judecători, indicați la art. 7 alin. (1) lit. b)</p> <p>Articolul 21. Remunerarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție</p> <p>(1) Judecătorii Curții Supreme de Justiție care au promovat evaluarea integrității și a profesionalismului</p>	<p>Art.18 alin.(3) ar fi mai bine ca completul să fie compus din 5 judecători (ex. Albania)</p>	
	<p>Art.21 (1) de substituit cu sintagma ”Judecătorii Curții Supreme de Justiție care au promovat evaluarea integrității și a</p>	<p>Alin. (1) La remunerarea judecătorilor din toate instanțele Guvernul urmează să revină la Legea nr.328/23 decembrie</p>	

<p>prevăzută la art. 14, precum și cei care au fost numiți conform procedurii prevăzute la art. 19, sunt remunerați cu dublul salariului de bază al judecătorului Curții Supreme de Justiție cu vechimea în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani, care se achită din data emiterii hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii privind promovarea evaluării extraordinare a profesionalismului.</p> <p>(2) Președintele și, respectiv, vicepreședintele Curții Supreme de Justiție numiți conform prezentei legi sunt remunerați cu dublul salariului de bază al președintelui și, respectiv, vicepreședintelui Curții Supreme de Justiție.</p>	<p>profesionalismului prevăzută la art. 14, precum și cei care au fost numiți conform procedurii prevăzute la art. 19, sunt remunerați în baza Legii nr.328/23 decembrie 2013 cu privire la salarizarea judecătorilor și procurorilor,,</p>	<p>2013 cu privire la salarizarea judecătorilor și procurorilor. La Curtea Constituțională este înregistrată sesizarea înaintată de CSM în a.2020 cu privire la declararea neconstituționalității legii prin care a fost abrogată Legea nr.328.</p> <p>Salarizarea actuală a judecătorilor are loc în baza Legii privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr270 din 23.11.2018</p> <p>Valoarea de referință corespunzătoare coeficientului de salarizare se stabilește în legea bugetului de stat pentru fiecare an, aflând-se în creștere în dependență de nivelul inflației pentru toate categoriile de salariați din sectorul bugetar, cu excepția judecătorilor și procurorilor, la care salariul a rămas neschimbat din a.2018.</p> <p>Astfel, statul creează condiții favorabile pentru ca judecătorii să devină corupți, la un salariu de 16 000 lei, ei devenind vulnerabili.</p>
--	---	---

<p>Articolul 22. Dispoziții finale</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 iunie 2023, cu excepția art. 10 alin. (1) în partea ce ține de efectivul-limită și art.21 alin.(1) care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024, precum și a capitolului III, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial. La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție se abrogă.</p> <p>(2) În termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Guvernul va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege;</p> <p>(3) De la intrarea în vigoare a capitolului III, Consiliul Superior al Magistraturii:</p> <p>a) în termen de 15 zile va anunța concurs pentru suplinirea funcțiilor de judecător al Curții Supreme de Justiție din rândul avocaților, procurorilor și profesorilor universitari în domeniul dreptului;</p> <p>b) în termen de 2 luni va anunța concurs pentru suplinirea funcțiilor de judecător al Curții Supreme de Justiție din rândul judecătorilor, în măsura în care cele 13 funcții destinate pentru candidații din rândul judecătorilor nu vor fi suplinite de actualii judecători ai Curții Supreme de Justiție care au promovat evaluarea extraordinară;</p> <p>c) în termen de 3 luni își va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;</p>	<p>Art.22</p> <p>- Alin. (3) lit. d) de exclus sintagma,,...evaluarea profesionalismului judecătorilor CSJ;</p> <p>-termenul până la 1 iunie 2023 de substituit cu „până la 1 mai 2023,,</p> <p>- Alin. (4) a) dispoziția „... din rândul avocaților, procurorilor și profesorilor universitari în domeniul dreptului,, de substituit cu dispoziția „ specialiştilor în drept care corespund cerințelor stabilite de lege,,</p>	<p>Alin.(3) lit. d): (Hotărârea CtEDO din 22.07.2021 în cauza V. Gumeniuc ș.a. î/a Ucrainei) Urmează să se fiină cont de faptul că Președintele Republicii poate remite unii candidați pentru o verificare suplimentară de către CSM a acestora, respective, desemnarea judecătorilor ar putea dura în timp, fiind blocată activitatea CSJ.</p>
---	---	---

d) până la 1 iunie 2023 va asigura evaluarea profesionalismului judecătorilor și candidaților la funcția de judecători ai Curții Supreme de Justiție și va înainta Președintelui Republicii Moldova propunerile privind numirea în funcție a noilor judecători ai Curții Supreme de Justiție.

(4) Comisia de evaluare:

a) până la 30 aprilie 2023, va finaliza evaluarea integrității etice și financiare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție;

b) până la 30 mai 2023, va evalua integritatea etică și financiară a tuturor candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în măsura în care aceste funcții vor deveni vacante.

(5) Curtea Supremă de Justiție:

a) până la 1 iulie 2023, va propune Consiliului Superior al Magistraturii candidații pentru funcția de Președinte și, respectiv, vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție;

b) până la 30 iulie 2023, va aproba Regulamentul Curții Supreme de Justiție și noua organigramă a Curții, va numi Secretarul General și Secretarul General adjunct al Curții Supreme de Justiție.

(6) Institutul Național al Justiției, până la 31 mai 2023 va organiza cursurile speciale de formare continuă a judecătorilor, prevăzute la art. 17 alin. (7) lit. c).